

Sygn. akt VIII U 1662/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Magdalena Kimel
Protokolant:	Justyna Jarzombek

po rozpoznaniu w dniu 31 października 2018 r. w Gliwicach

sprawy R. Ś. (Ś.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania R. Ś.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

z dnia 23 lutego 2018 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) SSR del. Magdalena Kimel

Sygn. akt VIII U 1662/18

UZASADNIENIE

Decyzją z 23 lutego 2018 r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. działając na podstawie ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze odmówił ubezpieczonemu R. Ś. prawa do wcześniejszej emerytury, ponieważ na dzień 1 stycznia 1999 r. nie udowodnił on co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach, lecz jedynie 1 rok i 9 miesięcy takiej pracy.

Z powyższą decyzją nie zgodził się ubezpieczony. Wniósł odwołanie, w którym domagał się jej zmiany poprzez przyznanie prawa do spornego świadczenia. Twierdził, że do pracy w szczególnych warunkach, organ rentowy powinien mu dodatkowo zaliczyć okres pracy na stanowisku mechanika samochodowego na powierzchni w KWK (...) w R. od 6 września 1976 r. do 30 września 1993 r. oraz na stanowisku elektromontera samochodowego w Kopalniach (...) SA od 1 października 1993 r. do 12 marca 1995 r. (obecnie Grupa (...) Sp. z o.o. w Z.) Podnosił, że w tych okresach faktycznie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy świadczył pracę na wykonywaniu bieżących remontów, napraw i konserwacji sprzętu ciężkiego typu fadromy, spychacze, dźwigi, samochody ciężarowe o dopuszczalnej

masie całkowitej powyżej 3,5 tony, przy czym naprawy te były wykonywane w kanałach remontowych oraz na hałdach- zwałowiskach górniczych, hutniczych i elektrociepłowniczych. Z kolei w związku z wykonywaniem pracy elektromechanika, ubezpieczony twierdzi, że wykonywał także prace odpowiadające pracom w akumulatorowni, a polegające na opróżnianiu, oczyszczaniu i wymianie stężonego kwasu siarkowego i płyt ołowianych w akumulatorach; prace polegające na wymianie elektrolitu, jego rozdrobnienie, ładowanie, demontaż, montaż akumulatorów. Niezależnie od tego, ubezpieczony podniósł, że wykonywał również prace polegające na naprawie i konserwacji sprzętu ciężkiego i samochodów ciężarowych w kanałach narażonych na szkodliwe warunki oraz na zwałowiskach. Jego zdaniem, charakter ww. pracy odpowiadał pracy wskazanej w wykazie A: dziale I pkt 8 – prace na zwałowiskach górniczych, hutniczych i elektrociepłowniczych; wykazie A dziale XIV pkt 13 – prace w akumulatorowniach: opróżnianie, oczyszczanie i wymiana stężonego kwasu siarkowego i płyt ołowianych; wykazie A dziale XIV pkt 16 – prace wykonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie. W uzasadnieniu wskazał, że nie zaliczył ubezpieczonemu do stażu pracy w szczególnych warunkach okresów pracy w KWK (...) w R. od 6 września 1976 r. do 30 września 1993 r. i w Kopalniach (...) SA od 1 października 1993 r. do 12 marca 1995 r., ponieważ nie przedłożył on na tę okoliczność świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Wskazał również, że fakt wykonywania pracy w szczególnych warunkach w ww. okresach nie wynika również ze świadectw pracy znajdujących się w aktach sprawy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony R. Ś. urodził się (...) Ukończył (...) Szkołę Zawodową w K.. Z wykształcenia jest elektromechanikiem pojazdów samochodowych.

Ubezpieczony pracował :

- od 6 września 1976 r. do 30 września 1993 r. w KWK (...) w R., w tym od 6 września 1976 r. do 30 września 1977 r. i od 1 września 1980 r. do 9 kwietnia 1984 r. jako ślusarz na powierzchni, od 1 października 1977 r. do 31 sierpnia 1978 r. i od 10 kwietnia 1984 r. do 31 maja 1989 r. jako elektromonter na powierzchni, od 1 września 1978 r. do 31 sierpnia 1980 r. jako kierowca na powierzchni oraz od 1 czerwca 1989 r. do 30 września 1993 r. jako mechanik samochodowy na powierzchni;

- od 1 października 1993 r. do 12 marca 1995 r. w Kopalniach (...) SA w R. (obecnie Grupa (...) Sp. z o.o. w Z.) jako elektromonter samochodowy;

- od 1 kwietnia 1997 r. do 31 maja 2006 r. w (...) w Z., w tym od 1 kwietnia 1997 r. do 31 stycznia 2002 r. jako elektromonter samochodowy w Zakładzie Ochrony (...). Zgodnie z adnotacją na świadectwie z 1 czerwca 2006 r. (pkt. 8) była to praca w szczególnych warunkach (okoliczność bezsporna).

W okresie pracy w KWK (...) oraz w Kopalniach (...) SA w R., ubezpieczony pracował w warsztacie (połączonym z akumulatorownią), w kanale remontowym i na zwałowiskach. Zasadniczo prace w kanale remontowym, w akumulatorowni i na zwałowiskach zajmowało mu ok 70% dniówki. Pozostałą część dnia poświęcał na pracę w warsztacie. Zdarzało się jednak, że pracował przez kilka dni na zwałowiskach. Niemniej jednak były to sytuacje sporadyczne. Ubezpieczony naprawiał instalacje elektryczne w sprzęcie ciężkim takim jak spycharki, ładowarki, koparki, samochody ciężarowe. Naprawiał również akumulatory, prądnice, rozruszniki, światła. Pracował w systemie zmianowym. Na jednej zmianie pracowało kilku mechaników, 2 elektryków i 1 spawacz.

O ile nie wystąpiły nadzwyczajne okoliczności, to ubezpieczony na początku dnia przez pewien czas pracował w kanałach remontowych, później jechał na zwałowisko, a następnie wykonywał inne prace, tj. remontował rozruszniki w warsztacie, skrzynie biegów, naprawiał w samochodach światła lub wycieraczki, a także wykonywał inne prace związane z instalacjami elektrycznymi. Co do zasady ubezpieczony w warsztacie pracował każdego dnia.

Ubezpieczony zajmował się również wycinaniem cewi, czyli jednego ogniwa z akumulatora. Rozrabiał również elektrolity oraz ładował i zalewał kwasem akumulator. Czynności te wykonywał z innym elektrykiem w pomieszczeniu o wymiarach 3m x 5m bez wentylacji.

W związku z tym, że nie wszystkie naprawy sprzętu można było dokonać „z góry”, to ubezpieczony musiał naprawiać sprzęt z kanału. Na terenie zakładu były 2 kanały. W kanałach remontowych ubezpieczony sprawdzał instalacje elektryczne, demontował rozruszniki, które zabierał na warsztat w celu naprawy i następnie montował je z kanału. Wykonywał także różne prace związane z elektryką, w tym naprawę oświetlenia.

Ubezpieczony naprawiał również pojazdy ciężkie na zwałowiskach. Zasadą było, że ładowarki i spycharki były tam naprawiane i nie zjeżdżały na warsztat. W tym celu ubezpieczony m.in. demontował rozruszniki w urządzeniach, które następnie regenerował w warsztacie; naprawiał oświetlenie, prądnice, wmontowywał akumulatory, które wcześniej naprawiał. Zdarzało się, że na zwałowiskach pracował przez kilka dni.

Ubezpieczony naprawiał także żurawie na placach składowych, koparki na budowach.

Ubezpieczony przygotowywał także instalacje oraz wiązki elektryczne do zamontowania. Ubezpieczony wykonywał także prace mechaniczne, gdy nie było mechanika. Naprawiał inne zespoły takie jak: silnik, skrzynia biegów, inne podzespoły. Czynności te wykonywał głównie w warsztacie lub w terenie.

W dniu 8 lutego 2018 r. ubezpieczony wniósł do organu rentowego o przyznanie prawa do emerytury z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Decyzją z 23 lutego 2018 r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do spornego świadczenia.

Od powyższej decyzji ubezpieczony wniósł odwołanie, które zainicjowało niniejsze postępowanie.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach organu rentowego, aktach osobowych ubezpieczonego, świadectw pracy z 1 października 1993 r. i 13 marca 1995 r. (k.9-10); zeznań świadka J. D. złożonych na rozprawie w dniu 11 lipca 2018 r. (k.36-38); zeznań świadka P. W. złożonych na rozprawie w dniu 11 lipca 2018 r. (k.38-40); (...) Sp. z o.o. w Z. (k.51-55); zeznań świadka M. S. złożonych na rozprawie w dniu 26 września 2018 r. (k. 57-58); zeznań ubezpieczonego złożonych na rozprawie w dniu 26 września 2018 r. (k. 58-59).

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków J. D., P. W., M. S. uznając je za spójne, logiczne i wzajemnie się uzupełniające. Świadkowie pracowali razem z ubezpieczonemu, zatem znali oni specyfikę wykonywanych przez niego obowiązków. W sposób precyzyjny opisali wykonywane przez ubezpieczonego czynności w okresie spornym. Z zeznań tych wynika, że ubezpieczony w takcie dniówki pracował w kilku miejscach, tj. w warsztacie, w akumulatorowni, w kanałach remontowych oraz na zwałowiskach. Zeznania świadków pokrywają się również z zeznaniami ubezpieczonego, w związku z czym nie ma podstaw do kwestionowania ich wiarygodności.

Zebrany materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny i spójny, a tym samym za wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych oraz na rozstrzygnięcie sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie. Zaskarżona decyzja jest prawidłowa.

Zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2016.887 j.t.) w powiązaniu z § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U nr 8,poz 43 ze zm), ubezpieczony urodzony po dniu 31 grudnia 1948 r, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury jeśli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn, udokumentował na dzień 31 grudnia 1998 r. okres zatrudnienia wynoszący

łącznie z okresami składkowymi i nieskładkowymi 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 15 lat zatrudnienia przy pracach wymienionych w wykazie A- stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

W myśl ustępu 2 emerytura o której mowa w ust 1 przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu na dochodu budżetu państwa.

W zakresie określenia wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 32 ust. 1 ww. ustawy, rodzajów prac lub stanowisk oraz warunków, na podstawie których ubezpieczonym przysługuje prawo do emerytury art. 32 ust. 4 odsyła do uregulowań Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz.43 ze zm.).

W myśl § 3 i 4 rozporządzenia, pracownik który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w załączonym do rozporządzenia wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,

3. ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

Kwestia posiadania przez ubezpieczonego ponad 25 letniego okresu składkowego i nieskładkowego na dzień 31 grudnia 1998 r. nie była sporna. Ubezpieczony legitymuje się stażem pracy w wymiarze 25 lat, 3 miesięcy i 28 dni.

Okoliczność sporna w przedmiotowej sprawie dotyczyła posiadania przez ubezpieczonego wymaganego 15 letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych. Organ rentowy do okresu pracy w warunkach szczególnych zaliczył ubezpieczonemu jedynie 1 rok i 9 miesięcy takiej pracy. Do stażu tego nie zaliczył okresów pracy w KWK (...) w R. od 6 września 1976 r. do 30 września 1993 r. i w Kopalniach (...) SA od 1 października 1993 r. do 12 marca 1995 r., ponieważ ubezpieczony nie przedłożył na okoliczność wykonywania pracy w szczególnych warunkach świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Wskazać należy, że Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 czerwca 2009 r. w sprawie o sygn. akt I UK 20/09, wyraził pogląd, iż praca w warunkach szczególnych to praca, w której pracownik w sposób znaczny jest narażony na niekorzystne dla zdrowia czynniki, co wynika wprost z treści art. 32 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Motyw przyświecający ustawodawcy w stworzeniu instytucji przewidzianej w art. 32 ww. ustawy opiera się na założeniu, że praca wykonywana w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy przyczynia się do szybszego obniżenia wydolności organizmu, stąd też osoba wykonująca taką pracę ma prawo do emerytury wcześniej niż inni ubezpieczeni. Powyższy pogląd Sąd Najwyższy wyraził ponownie w wyroku z dnia 29 czerwca 2011 r. w sprawie o sygn. akt III UK 3/11.

Z przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego jednoznacznie wynika, że ubezpieczony w spornych okresach, nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach. Ubezpieczony każdego dnia pracował w warsztacie, w akumulatorowni, w kanale remontowym i na zwałowiskach. Jedynie sporadycznie zdarzały się sytuacje, gdzie przez kilka dni pracował na zwałowisku. Procentowy stosunek pracy ubezpieczonego w kanale remontowym, w akumulatorowni i na zwałowiskach w stosunku do pracy w warsztacie wynosił 70% do 30%. Suma prac wykonywanych przez ubezpieczonego a wymienionych w wykazie A, dziale I pkt 8 rozporządzenia

Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, tj. przy zwałowiskach górniczych, hutniczych i elektrociepłowniczych, w wykazie A dziale XIV poz. 13 ww. rozporządzenia tj. praca w akumulatorowniach przy opróżnianiu, oczyszczaniu i wymianie stężonego kwasu siarkowego i płyt ołowianych, w wykazie A dziale XIV poz. 16 ww. rozporządzenia, a więc praca w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych, nie pozwala na uznanie, że praca w warunkach szczególnych wykonywana była stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika w sposób nie budzący wątpliwości, że ubezpieczony wykonywał również prace w warsztacie i w innych miejscach, których nie można zaliczyć do pracy w warunkach szczególnych w wymiarze średnio 30 % dniówki. Ubezpieczony poza kanałem remontowym remontował silniki, naprawiał skrzynie biegów, inne podzespoły. Wymienione prace wykonywał w warsztacie. Montaż instalacji elektrycznej dokonywany był w kabinie samochodu, zajmował się również naprawą żurawi na placach składowych, naprawiał koparki na budowach. Wymienione prace nie miały charakteru incydentalnego, lecz stały i były ściśle związane z podstawowym zakresem obowiązków ubezpieczonego.

W związku z tym, Sąd uznał, że ubezpieczony nie wykazał, że wymienionych okresach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w warunkach szczególnych.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴§1 kpc oddalił odwołanie ubezpieczonego jako bezpodstawne.

(-) SSR del. Magdalena Kimel